

Βρυξέλλες, 26 Νοεμβρίου 2018
(OR. en)

14554/18

DEVGEN 221
COHAF 105
ACP 122
RELEX 992
SUSTDEV 17
ALIM 13
AGRI 576
FAO 50
SAN 418

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 26 Νοεμβρίου 2018

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14283/18

Θέμα: Ενίσχυση της παγκόσμιας επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (26 Νοεμβρίου 2018)

Επισυνάπτονται στο Παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ενίσχυση της παγκόσμιας επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3654η σύνοδό του στις 26 Νοεμβρίου 2018.

Ενίσχυση της παγκόσμιας επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας

Συμπεράσματα του Συμβουλίου

1. Αναγνωρίζοντας ότι η επισιτιστική και διατροφική ανασφάλεια αποτελούν σημαντικές παγκόσμιες προκλήσεις στην καταπολέμηση της φτώχειας και των αυξανόμενων ανισοτήτων, το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σταθερή δέσμευση της ΕΕ και των κρατών μελών της για την εξάλειψη της πείνας και κάθε μορφής υποσιτισμού, σύμφωνα με τη νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη, την ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια, την Ατζέντα του 2030 και την πραγμάτωση του δικαιώματος στην τροφή.
2. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο υπενθυμίζει προηγούμενα σχετικά συμπεράσματά του¹ και χαιρετίζει την τρίτη διετή έκθεση για την εφαρμογή των στρατηγικών δεσμεύσεων της ΕΕ για την επισιτιστική και διατροφική ασφάλεια, καθώς και την τρίτη έκθεση προόδου σχετικά με το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για τη διατροφή.
3. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για το έργο της Επιτροπής όσον αφορά την επίτευξη των δεσμεύσεων της ΕΕ σχετικά με τη διατροφή, καθώς και για τις προσπάθειές της με στόχο την κινητοποίηση όλων των σχετικών τομέων υπέρ του θεματολογίου για τη διατροφή σε παγκόσμιο επίπεδο και σε επίπεδο χωρών εταίρων. Ειδικότερα, το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην υλοποίηση της χρηματοδοτικής δέσμευσης της ΕΕ να επενδύσει 3,5 δισ. ευρώ στη διατροφή μεταξύ 2014 και 2020, καθώς ποσό άνω των 2,49 δισ. ευρώ έχει ήδη διατεθεί σε προγράμματα διατροφής μεταξύ 2014 και 2017.
4. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το κοινό έργο της ΕΕ και των κρατών μελών της, που καταδεικνύει τον αντίκτυπό τους στη διαμόρφωση και την προώθηση του παγκόσμιου θεματολογίου για την επισιτιστική και διατροφική ασφάλεια. Από κοινού, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της βοήθησαν τις χώρες εταίρους και τα ενδιαφερόμενα μέρη σε τοπικό, εθνικό καθώς και περιφερειακό επίπεδο να δημιουργήσουν ανθεκτικούς βιοτικούς πόρους, να ενισχύσουν τα τοπικά επισιτιστικά συστήματα σε ζώνες επισιτιστικής ανασφάλειας και να εξασφαλίσουν βελτιωμένα διατροφικά αποτελέσματα. Οι εν λόγω δράσεις είναι απαραίτητες όχι μόνον για την επίτευξη του ΣΒΑ 2, αλλά και για την υλοποίηση της Ατζέντας του 2030 στο σύνολό της. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο αναγνωρίζει τη σημασία της «δεκαετίας δράσης για τη διατροφή» (2016-2025) των Ηνωμένων Εθνών.

¹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την επισιτιστική και διατροφική ασφάλεια (10392/16)· συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη δεύτερη έκθεση προόδου σχετικά με το σχέδιο δράσης για τη διατροφή (10679/17).

5. Ενώ αναγνωρίζει ότι ορισμένες χώρες συνεχίζουν να σημειώνουν σημαντική πρόοδο στην αντιμετώπιση της επισιτιστικής και διατροφικής ανασφάλειας και του χρόνιου υποσιτισμού των παιδιών, το Συμβούλιο ανησυχεί ιδιαίτερα διότι η παγκόσμια πείνα, μετά από σειρά δεκαετιών συνεχούς μείωσης, σημειώνει εκ νέου αύξηση κατά την τελευταία τριετία, με 821 εκατομμύρια ανθρώπους να υποφέρουν από πείνα και υποσιτισμό. Εν τω μεταξύ, εκτιμάται ότι 151 εκατομμύρια παιδιά (ποσοστό 22 %) κάτω των πέντε ετών εξακολουθούν να πάσχουν από καθυστέρηση ανάπτυξης. Το 2017, 124 εκατομμύρια άνθρωποι σε 51 χώρες αντιμετώπισαν οξεία επισιτιστική ανασφάλεια σε επίπεδα κρίσης, που έχρηζε επείγουσας αντίδρασης – αύξηση κατά 11 % σε σύγκριση με το 2016.
6. Αναγνωρίζοντας ότι ο υποσιτισμός πλήττει έναν στους τρεις παγκοσμίως, το Συμβούλιο σημειώνει την ανάγκη να υποστηριχθεί η μετάβαση προς αειφορικά αγροδιατροφικά συστήματα που να διαφυλάσσουν την υγεία των πολιτών. Με δεδομένο τον αυξανόμενο αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής και των ένοπλων συγκρούσεων καθώς και τις αυξανόμενες πιέσεις σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις και φυσικούς πόρους, η ικανότητα των αγροδιατροφικών συστημάτων να συνεισφέρουν αειφορικά σε ένα ασφαλές, υγιεινό και θρεπτικό διααιτολόγιο για τους ταχέως αυξανόμενους πληθυσμούς θα αντιμετωπίσει σοβαρές προκλήσεις. Τα μεγάλα αστικά κέντρα καθίστανται όλο και πιο ευάλωτα, με τους υψηλότερους παγκόσμιους ρυθμούς επέκτασης αστικών συγκροτημάτων να παρατηρούνται στην Αφρική, φαινόμενο που οφείλεται εν μέρει στην φτώχεια των αγροτικών περιοχών. Η ανανέωση της δυναμικής και η κινητοποίηση της διεθνούς κοινότητας θα είναι κρίσιμη σημασίας για την επίτευξη του στόχου της εξάλειψης της πείνας και του υποσιτισμού σε όλες του τις μορφές έως το 2030 (ΣΒΑ 2).
7. Το Συμβούλιο σημειώνει ανησυχητικές παγκόσμιες διατροφικές τάσεις και, στο πλαίσιο αυτό, την επιδείνωση του προβλήματος του υπερβολικού βάρους και της παχυσαρκίας, με 672 εκατ. παχύσαρκους και 1,3 δισ. υπέρβαρους. Σε πολλές χώρες με επισιτιστική ανασφάλεια, το υπερβολικό βάρος και η παχυσαρκία συνυπάρχουν με υποθρεψία και άλλες μορφές κακοθρεψίας. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν επισιτιστικά συστήματα που να εγγυώνται αειφορική επισιτιστική και διατροφική ασφάλεια για όλους, μεταξύ άλλων μέσω της συμμετοχής στην κατάρτιση των προαιρετικών κατευθυντηρίων γραμμών για συστήματα τροφίμων και τη διατροφή της Επιτροπής για την Παγκόσμια Επισιτιστική Ασφάλεια (CFS).

8. Αναγνωρίζοντας τα αποτελέσματα σε θέματα επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας που έχουν επιτευχθεί από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της, το Συμβούλιο υποστηρίζει τις συστάσεις και τα συμπεράσματα αμφοτέρων των εκθέσεων, και ειδικότερα:
- α. Να ενισχυθεί η κοινή δράση της ΕΕ και των κρατών μελών για την αντιμετώπιση των σοβαρών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στη γεωργία και την παγκόσμια προσφορά τροφίμων.** Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα επιδείξουν μεγαλύτερη προορατικότητα όσον αφορά την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και την προαγωγή της κλιματικά ευαίσθητης γεωργίας, αναγνωρίζοντας τη σημαντική συμβολή των γεωργικών πρακτικών όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, όπως προβλέπεται στις κοινές εργασίες για τη γεωργία της Κοροπίνια και καθίσταται σαφές σε άλλες σχετικές δεσμεύσεις για την παροχή στήριξης σε αναπτυσσόμενες χώρες ώστε να εκπληρώσουν τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές τους (NDC). Επιπλέον, το Συμβούλιο υπογραμμίζει την ανάγκη προστασίας της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, καθώς και καταπολέμησης της υποβάθμισης του εδάφους και της απερίμωσης.
- β. Να αναγνωριστεί ο σημαντικός ρόλος που διαδραματίζουν οι γυναίκες καθ'όλο το μήκος των αλυσίδων αξίας του αγροδιατροφικού τομέα, στη διαχείριση των φυσικών πόρων και στην εξασφάλιση επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας.** Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι δίδεται η δέουσα προσοχή στην ανάπτυξη αλυσίδων αξίας με έμφυλη διάσταση, σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου (GAP II). Η παρουσίαση στοιχείων ανά φύλο θα πρέπει να αυξηθεί, προκειμένου να αποτυπώνεται καλύτερα η συμβολή των γυναικών και να γίνονται καλύτερες μετρήσεις των προσπαθειών να προσεγγιστούν, να ωφεληθούν και να χειραφετηθούν οι γυναίκες. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία των εργασιών που αναλαμβάνονται σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωής για την επίτευξη των δεσμεύσεων της ΕΕ σχετικά με τη διατροφή. Επιπλέον, το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι η αειφόρος ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς προϋποθέτει ότι θα αντιμετωπιστούν ταυτόχρονα όλες οι μορφές υποσιτισμού και οι ανισότητες μεταξύ των φύλων, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών στοιχείων ευαλωτότητας των γυναικών και των κοριτσιών σε περιόδους κρίσεων και σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των επενδύσεων συνολικά. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι σημαντικό να συνεχιστούν οι προσπάθειες με στόχο την ενίσχυση των μηχανισμών κοινωνικής προστασίας για επισιτιστική και διατροφική ασφάλεια.

- γ. **Να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της όσον αφορά την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, την αειφορία και την καινοτομία υπέρ της ανάπτυξης στη γεωργία, για έναν βιώσιμο αγροτικό μετασχηματισμό, με βάση τις δεσμεύσεις της διάσκεψης κορυφής «Ένας πλανήτης».** Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ενίσχυση των εθνικών και περιφερειακών ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της γεωργίας και να προωθηθούν οι πολυμερείς εταιρικές σχέσεις για ενισχυμένο και μακροπρόθεσμο αντίκτυπο, όπως για παράδειγμα η πρωτοβουλία DeSIRA για την καινοτομία υπέρ της ανάπτυξης στη γεωργία.
- δ. **Να συνεχιστεί η εφαρμογή μιας στρατηγικής προσέγγισης στις επισιτιστικές κρίσεις και τον υποσιτισμό στο σύνολο του πλέγματος ανθρωπιστικής, αναπτυξιακής και ειρηνευτικής πολιτικής, με τρόπο που προάγει την αποτροπή των συγκρούσεων και συνάδει με την αρχή της ευαισθησίας έναντι των συγκρούσεων,** δεδομένου ότι η μη μείωση της πείνας στον κόσμο συνδέεται στενά με την αύξηση της βίας και των συγκρούσεων σε διάφορα σημεία του πλανήτη. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της καλούνται να ενισχύσουν τη στήριξη προς το Παγκόσμιο Δίκτυο για την Καταπολέμηση των Επισιτιστικών Κρίσεων, με σκοπό να ενισχυθεί η κοινή ανάλυση και οι συντονισμένες αντιδράσεις, και να ανανεώσουν τη δέσμευσή τους προς τους αντίστοιχους φορείς του ΟΗΕ, συμπεριλαμβανομένου του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας (FAO), του Διεθνούς Ταμείου Γεωργικής Ανάπτυξης (IFAD) και του Παγκόσμιου Επισιτιστικού Προγράμματος (WFP). Επιπλέον, για την καλύτερη πρόληψη των λιμών και την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αιτιών της επισιτιστικής και της διατροφικής ανασφάλειας, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της πρέπει να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα των πλέον ευάλωτων χωρών, σύμφωνα με τη συνολική στρατηγική της ΕΕ. Επιπλέον, το Συμβούλιο υπογραμμίζει την ανάγκη να αναγνωριστεί η διασύνδεση μεταξύ των ένοπλων συγκρούσεων, της επισιτιστικής ανασφάλειας και των επαπειλούμενων λιμών, και να δεσμευτεί η ΕΕ και τα κράτη μέλη της ότι θα προωθήσουν την υλοποίηση της απόφασης 2417 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Επιπλέον, το Συμβούλιο σημειώνει την ανάγκη να προωθηθούν συνεκτικές και σωστά συντονισμένες ανθρωπιστικές και αναπτυξιακές πολιτικές και συναφή προγράμματα για να αντιμετωπιστεί η επισιτιστική ανασφάλεια και ο υποσιτισμός, να σωθούν ανθρώπινες ζωές και να οικοδομηθεί ανθεκτικότητα.

ε. **Να ενισχυθεί η διασύνδεση μεταξύ μικροκαλλιεργητών και μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και να γίνουν επενδύσεις ειδικά για τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές**, ιδίως για τους νέους και τις γυναίκες, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στις γεωργικές αλυσίδες αξίας, δεδομένης της σημασίας της προώθησης του περιφερειακού εμπορίου γεωργικών προϊόντων για τη μείωση της ακραίας φτώχειας. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της πρωτοβουλίας της Επιτροπής για μια νέα συμμαχία Αφρικής-Ευρώπης για βιώσιμες επενδύσεις και θέσεις εργασίας και της αναβάθμισης των εταιρικών σχέσεων μέσω του Εξωτερικού Επενδυτικού Σχεδίου και του καταπιστευματικού ταμείου για την Αφρική, μεταξύ άλλων και για την ανάπτυξη του γεωργικού τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τη δέσμευση της ΕΕ και των κρατών μελών της για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της παράτυπης μετανάστευσης και της εκτόπισης πληθυσμών. Οι εν λόγω εταιρικές σχέσεις θα πρέπει να προσαρμόζονται στις ιδιαίτερες ανάγκες των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των ΜΜΕ, να συμμορφώνονται με τις αρχές για τις Υπεύθυνες Επενδύσεις στη Γεωργία και τα Επισιτιστικά Συστήματα, καθώς επίσης να εμμείνουν στην τήρηση των Προαιρετικών Κατευθυντήριων Γραμμών για την Υπεύθυνη Διακυβέρνηση της Ιδιοκτησίας Γαιών, Αλιευμάτων και Δασών στο πλαίσιο της Εθνικής Επισιτιστικής Ασφάλειας, που εγκρίθηκαν από την CFS. Επιπλέον, το Συμβούλιο αναμένει τις συστάσεις της ειδικής ομάδας «Αγροτική Αφρική: Ενίσχυση της εταιρικής σχέσης μας στον τομέα των τροφίμων και της γεωργίας» της Επιτροπής.

9. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι, ως το 2025, θα έχει αποσοβηθεί η καθυστέρηση ανάπτυξης για 4,7 εκατ. παιδιά στις χώρες προτεραιότητας της Επιτροπής για τη διατροφή. Αυτός ο αριθμός είναι υπερδιπλάσιος του περσινού αριθμού των 2 εκατ. παιδιών, και συνιστά αξιόπαινη πρόοδο όσον αφορά την υποστήριξη των χωρών εταίρων για την επίτευξη του στόχου μείωσης των περιστατικών καθυστέρησης ανάπτυξης κατά τουλάχιστον 7 εκατομμύρια έως το 2025. Ωστόσο, το Συμβούλιο εκφράζει έντονη ανησυχία διότι ο σημερινός ρυθμός μείωσης της καθυστέρησης στην ανάπτυξη παραμένει ανεπαρκής για την επίτευξη των παγκόσμιων στόχων μείωσης της καθυστέρησης στην ανάπτυξη έως το 2025², θέτοντας έτσι εν αμφιβόλω την επίτευξη των ΣΒΑ. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο προτρέπει την Επιτροπή να εντείνει σημαντικά τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση της κακοθρεψίας σε όλες τις μορφές της (καθυστέρηση ανάπτυξης, καχεξία, ανεπάρκεια ιχνοστοιχείων και υπερβολικό βάρος), από κοινού με τα κράτη μέλη.

² Ο πρώτος από τους στόχους της Παγκόσμιας Συνέλευσης Υγείας είναι η «μείωση κατά 40% του συνολικού αριθμού παγκοσμίως των παιδιών ηλικίας κάτω των 5 ετών που παρουσιάζουν καθυστέρηση στην ανάπτυξη». Συνεπάγεται παγκόσμια μείωση κατά περίπου 70 εκατ. των παιδιών με καθυστέρηση ανάπτυξης (από 171 εκατ. το 2010 σε περίπου 103 εκατ. το 2025).

10. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Επιτροπή να συνεχίσει τον ενεργό της ρόλο σε παγκόσμιο επίπεδο για τη διατήρηση της επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας στην κορυφή των προτεραιοτήτων του ενωσιακού θεματολογίου αναπτυξιακής συνεργασίας. Το Συμβούλιο τονίζει ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της μπορούν να συμβάλουν συλλογικά στην ενίσχυση της επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας, μέσω μιας πολυτομεακής και πολυμερούς προσέγγισης, που να ενσωματώνει τη διατροφή σε διάφορους τομείς, όπως η γεωργία, η κοινωνική προστασία, η υγεία, η εκπαίδευση, το νερό και οι εγκαταστάσεις αποχέτευσης και υγιεινής, μεταξύ άλλων. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της πρέπει επομένως να συνεχίσουν να εργάζονται από κοινού, μεταξύ άλλων με την προώθηση του κοινού προγραμματισμού και των κοινών πλαισίων αποτελεσμάτων σε επίπεδο χώρας, καθώς και με τους εταίρους, προκειμένου να βελτιωθεί η συνεκτικότητα και η αποτελεσματικότητα της αναπτυξιακής συνεργασίας. Για τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο ενθαρρύνει επίσης τις χώρες εταίρους να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν εθνικές στρατηγικές επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας σε στενή διαβούλευση με όλους τους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς.
11. Υπό το πρίσμα των χρονιζουσών και των αναδύομενων παγκόσμιων προκλήσεων, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να προτείνει την αναθεώρηση του πλαισίου πολιτικής του 2010 για την επισιτιστική ασφάλεια και του πλαισίου πολιτικής του 2013 για τη διατροφή, τηρώντας τις δεσμεύσεις της για τον τομέα της διατροφής και εφαρμόζοντας μια ολοκληρωμένη ενωσιακή προσέγγιση.
12. Με την επιφύλαξη των εν εξελίξει διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ, το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η διάθεση επαρκών πόρων από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τη διεθνή κοινότητα ώστε να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά τα ζητήματα επισιτιστικής και διατροφικής ασφάλειας με στόχο να επιτευχθεί ο ΣΒΑ 2 και, κατά συνέπεια, να αναστραφεί η σημερινή αρνητική τάση.
13. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν ειδική αναφορά στη συνέχεια που θα δοθεί στα παρόντα συμπεράσματα του Συμβουλίου στο κείμενο της επόμενης διευκρινιστικής έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή των δεσμεύσεων πολιτικής της ΕΕ για την επισιτιστική και διατροφική ασφάλεια.